

nianym rezerwacie. Dotychczasowe doniesienia wykazywały go w okresie maja–czerwca (BURAKOWSKI i in.: *ibid.*, PRZEWOŹNY: *ibid.*, SZAFRANIEC, SZOŁTYŚ 1997: *ibid.*), a w tym przypadku najliczniejszy pojaw obserwowano pod koniec lipca. Badania w Bieliniku prowadzono intensywnie w okresie od maja do sierpnia, w odstępie około dwóch tygodni, z zastosowaniem ekranu świetlnego oraz innych klasycznych metod i we wcześniejszych miesiącach nie zaobserwowano tego gatunku. Może to być związane z późniejszym pojawianiem się postaci dorosłych w północnej, chłodniejszej części kraju.

Miłosz A. MAZUR – Katedra Biosystematyki UO, Opole

636. Nowe stanowiska *Aulonium trisulcum* (GEOFFROY, 1785) (Coleoptera: Zopheridae) w Polsce

New localities of *Aulonium trisulcum* (GEOFFROY, 1785) (Coleoptera: Zopheridae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Zopheridae, *Aulonium trisulcum*, new record, Poland.

Gatunek szeroko rozmieszczony w całej Europie, sięgając od Hiszpanii przez Bałkany, po europejską część Rosji (BURAKOWSKI i ŚLIPIŃSKI 1986: Klucze oznacz. Owad. Pol., XIX, 50: 1-86). W Polsce większość danych o stwierdzeniu tego gatunku pochodzi z lat 60–80. ubiegłego wieku (BURAKOWSKI i in. 1986: Kat. Fauny Pol., XXIII, 13: 1-278). Najnowsze doniesienia z XXI wieku o występowaniu w naszym kraju dotyczą Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (KONWERSKI i PRZEWOŹNY 2001: Wiad. entomol., 20, 1-2: 90; RENNER i in. 2007: Coleo, 8: 16-20; Przewoźny 2011: Bad. Fizj., R. II, Seria C, 52: 33-45) i Niziny Mazowieckiej (HILSZCZAŃSKI 2006: Wiad. entomol., 25, 1: 29-32).

A. trisulcum zasiedla podkorowe środowiska na obumierających drzewach liściastych, opanowanych przez korniki. Preferowaną rośliną żywicielską tego gatunku są wiązy zasiedlone przez *Scolytus multistriatus* (MARSH.) i *S. scolytus* (F.). Rzadziej może występować na dębach, zasiedlonych przez ogłódki *Scolytus* GEOFF. sp. i jesionach z *Hylesinus varius* (F.) (BURAKOWSKI i in. 1986: *ibid.*).

Wzrost populacji tego gatunku w Europie zaczęto obserwować w trakcie rozprzestrzeniania się holenderskiej choroby wiązów, przenoszonej przez ogłódki (MOLANDER 2011: Översiktlig inventering av skalbaggar och dagfjärilar på Skogholms ängar, Fosie, 42 ss.). Postacie larwalne tego gatunku mogą być drapieżnikami larw korników z rodzaju *Scolytus* spp. (DEDYUKHIN i NIKITSKY 2009: Euroasian entomol. J., 8, 2: 217-225; FERNÁNDEZ i in. 2012: *Heteropterus* Rev. Entomol., 12, 1: 107-114), a także saprofagami odżywiającymi się detrytusem i grzybnią, znajdującymi się w chodnikach korników (TEREKHOVA 2008 (2009): The Kharkov entomol. Soc. Gazet., 16, 1-2: 42-51; DROGVALENKO 2009: The Kharkov entomol. Soc. Gazet., 17: 20-26).

Według naszych obserwacji larwy tego gatunku są bardzo ruchliwe. W momencie oderwania korowiny od pnia potrafią w szybkim tempie ukryć się w jej szczelinach.

Gatunek ten wykazuje również reakcję na sztuczne źródła światła (TROUKENS 2006: Phegea, 34, 2: 61-66; Nakládal 2011: Čas. Slez. Muz. Opava (A), 60: 165-178; Przewoźny 2011: *ibid.*).

W trakcie hodowli i zbioru larw chrząszczy saproksylicznych, pozyskano *A. trisulcum* z dwóch nowych stanowisk:

- Łącznie ad Morąg (UTM: DE27), larwy zebrano wraz z grubą korowiną wiązu *Ulmus* L. sp. 8 V 2012, wyhodowano 10 exx. imagines 3 VII 2012; leg. RP, JH et TJ. Zamarły wiąz, opanowany był przez larwy ogłodka wiązowca *S. scolytus*. Drzewo znajdowało się w alei różnych gatunków drzew liściastych, w miejscu mocno nasłonecznionym. Wiek drzewa oszacowano na 80–100 lat. Gatunek dotychczas nie wykazywany z Pojezierza Mazurskiego.
- Kampinoski Park Narodowy, Obszar Ochrony Ścisłej Sieraków, (UTM: DC89). 21 III 2012 z dolnej części pnia wiązu *Ulmus laevis* PALL., zebrano do hodowli fragmenty korowiny wraz z wyrosniętymi larwami *Saperda scalaris* (L.), *S. multistriatus*, *S. scolytus*. 26 IV 2012 wyhodowano 2 exx. *A. trisulcum* leg. RP et DM. Drzewo w wieku około 60 lat znajdowało się na częściowo odsłoniętej przestrzeni, przy zabudowaniach na terenie parku.

Z wierzchołkowych gałęzi, pozyskanych z tego samego drzewa, uzyskano z hodowli gatunki towarzyszące: 8 exx. *Magdalis armigera* (FOURCR.) – Curculionidae, 18 exx. *Exocentrus punctipennis* (MULS. et GUILL.) – Cerambycidae.

Radosław PLEWA, Jacek HILSZCZAŃSKI, Tomasz JAWORSKI,
Zakł. Ochrony Lasu IBL, Sękocin Stary
Dawid MARCZAK, Kampinoski PN, Izabelin; WSEiZ, Warszawa

637. Nowe dane o występowaniu *Axinopalpis gracilis gracilis* (KRYNICKY, 1832) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce

New data on the occurrence of *Axinopalpis gracilis gracilis* (KRYNICKY, 1832) (Coleoptera: Cerambycidae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Cerambycidae, *Axinopalpis gracilis gracilis*, new records, Poland.

Axinopalpis gracilis gracilis jest chrząszczem rzadko znajdowanym w Polsce. Do roku 1950 został podany zaledwie z czterech stanowisk (BURAKOWSKI i in. 1990: Kat. Fauny Polski, XXIII, 15: 1-313). W następnych latach wykazał go KRÓLIK (1992: Wiad. Entomol. 11: 60) z Rudy Milickiej koło Milicza (do światła), stosunkowo niedaleko wcześniejszych miejsc wykazania z Góry i Obornik Śląskich. Od końca lat 90. ubiegłego wieku podawany w kolejnych publikacjach (NAJBAR 1998: Przegląd przyrodniczy, 9, 4: 49-75; MAJEWSKI, CZERWIŃSKI 1999: Wiad. Entomol., 17, 3-4: 179-182; MIŁKOWSKI 2002: Wiad. Entomol., 20, 3-4: 171-172; TRZECIAK 2005: Wiad. Entomol., 24, 1: 53; JAŁOSZYŃSKI i in. 2005: Wiad. Entomol., 24, 4: 219-225; OLBRYCHT i in. 2006: Zeszyty Naukowe Południowo-Wschodniego Oddziału Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej z siedzibą w Rzeszowie i Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego Oddział w Rzeszowie, 7: 81-86; MOKRZYCKI i in. 2008: Parki Nar. Rez. Przyr., 27, 4: 43-56; HILSZCZAŃSKI, PLEWA 2009: Leśne Prace Badawcze, 70, 4: 395-401; HOFMAŃSKI, KARG 2011: Biuletyn Parków Krajobrazowych Wielkopolski, 17 (19): 20-26) głównie na podstawie okazów z hodowli i żerowisk, w tym ze stanowisk oddalonych od dotychczas znanych (Rogaliński Park Krajobrazowy, ok. Koła, PK im.